

F. t. l. vedr. forskellige lovbestemmelser om arbejderbeskyttelse.

herom gældende forskrifter til den tekniske udvikling — foreslås, at de nærmere regler for bestemmelsen af dampkedlers farlighed m. v. fastsættes af arbejdsministeren i en bekendtgørelse udstedt i medfør af § 29. En sådan bekendtgørelse er under forberedelse.

Man har endvidere fundet det hensigtsmæssigt, at de nærmere regler om pasning af dampkedler, nemlig om kedelpasserens alder i stk. 1, om fratagelse af retten til at passe kedler i stk. 4, om tilladelse til under tvangssituationer at lade en mindre kvalificeret person passe kedelanlæg i stk. 5, om direktoratet for arbejdstilsynets dispensationsbeføjelse i stk. 6, og om dampkedler, der hører til statsbanernes og de af staten kontrollerede private jernbaners rullende materiel i stk. 7, fremtidig med hjemmel i § 29 fastsættes ved bekendtgørelse, hvilket vil muliggøre en hurtigere og smidigere tilpasning til de stadig skiftende tekniske og uddannelsesmæssige forhold. En bekendtgørelse om pasning af dampkedler er ligeledes under udarbejdelse.

§ 24 foreslås derfor ophævet, så at regler om pasning af dampkedler fremtidig gives ved bekendtgørelse. Ændringen i § 29 vil være nødvendig for at skabe hjemmel til administrativt at fastsætte regler om, at personer, der passer dampkedler, har en vis alder.

Til nr. 9.

I forbindelse med udarbejdelse af et nyt sæt regler om dampkedler m. v. er man blevet opmærksom på, at der er behov for — i takt med den tekniske udvikling — at kunne give en hurtigere og mindre forbundnen vejledning på det tekniske område, end det kan ske ved udstedelse af ny bekendtgørelse, men at der ikke i den gældende lov er hjemmel for ministeren til at delegerer sin kompetence efter § 29 til at udfærdige forskrifter til direktøren for arbejdstilsynet.

Til nr. 11, 12, 13, 15 og 16.

Ved lov nr. 56 af 12. april 1886 om foranstaltninger til forebyggelse af ulykkestilfælde ved brug af maskiner m. m. § 11 blev tilsynet med maskiner, der „drives ved vand, vind (møller) eller dyrisk kraft“ henlagt til mænd, der var valgt af de kommunale råd.

Det således etablerede kommunale maskintilsyn har været opretholdt ved de skiftende fabrik- og arbejderbeskyttelseslove, senest ved lov om almindelig arbejderbeskyttelse af 11. juni 1954. Det omfatter nu mindre landbrug, kornmøller og foderstofforretninger samt andre, mindre farlige bedrifter, som direktøren for arbejdstilsynet henlægger under det kommunale tilsyn. Skønsmæssigt omfatter det

ca. 168.000 virksomheder. Heraf udgør landbrugsbedrifter ca. 82 pct.; disse og visse andre virksomheder synes hvert år, mens det resterende, ret ringe antal virksomheder synes hvert 3. år.

Tilsynet, der er et borgerligt ombud, udøves af én, eventuelt flere, maskinsynsmænd i hver kommune, ialt ca. 1500. De pågældende skal så vidt muligt være maskinkyndige, men hastigheden i den tekniske udvikling har i de senere år i voksende omfang gjort det vanskeligt for maskinsynsmændene at opfylde de krav, hvervet stiller til dem om teknisk indsigt. Tillige er det blevet vanskeligt at formå udpegede til at overtage hvervet på grund af den lave vederlæggelse.

Disse forhold har i stigende grad næret arbejdstilsynets tvivl om det kommunale tilsyns effektivitet, men hertil kommer, at forudsætningerne for dets arbejde har ændret sig ganske i de sidste årtier. Udviklingen siden 1950 har været karakteriseret ved, at antallet af landbrug, navnlig de små brug, er faldet, at antallet af beskæftigede i landbruget ligeledes er faldet, at antallet af maskiner er steget, og at disse tillige er ændret i retning af mere komplicerede maskineri, ofte med meget stor mekanisk kraft, og at ny teknologi har medført ibrugtagning af kemiske hjælpemidler i betydeligt omfang. Disse ændrede teknologier har medført en særlig ulykkesfare inden for landbruget med et relativt stort antal dødsulykker. således har i perioden 1958-66 antallet af registrerede dødsulykker i landbruget oversteget antallet af dødsulykker ved bygge- og anlægsarbejde og været dobbelt så talrige som dødsulykkerne inden for jern- og metalindustrien.

Tendensen synes at ville fortsætte henimod et landbrug, der præges af relativt få, men store bedrifter med høj produktivitet, lavt medhjælperantal og stor anvendelse af kemiske og mekaniske hjælpemidler. Produktionsenhedernes størrelse og deres teknologi vil herved nærme sig til forholdene inden for industrien, der er underlagt det almindelige arbejdstilsyn.

Denne ændrede udvikling må, såfremt den ikke følges op af en tilsvarende effektivisering af tilsyns virksomheden, befrygtes at ville medføre fare for et stigende antal ulykker og sundhedsskader, af hvilke forholdsvis mange må forventes at have dødelig udgang.

Det er imidlertid klart, at det kommunale maskintilsyn, for så vidt som det udøves som bibeskæftigelse og borgerligt ombud, ikke frembyder mulighed for en sådan effektivisering.

Direktoratet for arbejdstilsynet har derfor udarbejdet et forslag om, at det kommunale maskintil-